□ خلاصه‌ای از کتاب شیعه در اسلام

مقدمه

دین: مجموع اعتقاد در حقیقت انسان و جهان و مقررات متناسب با آن که در مسیر زندگی مورد عمل قرار می‌گیرد، دین نامیده می‌شود.

مذهب: هر شعبه از انشعاباتی که در دین پیدا می‌شود را مذهب گویند.

اسلام
- لغوی: تسلیم شدن و گردن گذاری
- اصطلاحی: دینی است که قرآن کریم جهانیان را به سوی آن دعوت می‌کند و برنامه کلی آن تسلیم شدن انسان برخدای جهان و جهانیان است که در اثر این تسلیم، پرستش غیر خدا را نکند و جز فرمان او را طاعت نکند.

شیعه
- لغوی: پیرو
- اصطلاحی: به کسانی گفته می‌شود که جانشینی پیامبر اکرم (ص) را حق اختصاصی خانواده رسالت می‌دانند و در معارف اسلام پیرو مکتب اهل بیت (س) هستند.

آغاز پیدایش شیعه: از همان زمان حیات پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌باشد.

برخی از شواهد پیدایش شیعه در زمان پیامبر
1. در مجلس دعوت خویشان به اسلام در اوائل بعثت.
2. تصریح حضرت بر عصمت علی (ع)، در قول و فعل از خطا و معصیت و مطابقت ...
3. خدمات گرانبهای حضرت در طول تاریخ اسلام (خوابیدن در بستر، بدر، احد، ..)
4. جریان غدیر خم

۹۲

سبب جدا شدن اهل شیعه از سنت: انتقاد علی (ع) و هواداران او مانند عباس، سلمان، ابوذر، مقداد و عمار بر خلافت انتخابی و کارگردانان آن و اعتراض برایشان اس پس از دفن حضرت رسول (ص)

سرلوحهٔ امور در مکتب شیعه: ۱- روشن شدن تعالیم الهی اسلام و فرهنگ دینی (بجای آوردن وظائف انسانی و واقع بینی انسانها)
۲- جریان کامل تعالیم اسلامی در جامعه (حکومت دینی توسط معصوم از خطا و معصیت)

موارد از مغایرت حکومت خلفای غاصب با شریعت:
۱- عدم اجرای حکم شرعی بر متخلفین (مانند خالد بن ولید) بخاطر نیاز حکومت به آنها
۲- بریدن خمس از اهل بیت و خویشان پیامبر (ص)
۳- ممنوع کردن نوشتن و جمع آوری احادیث پیامبر اکرم و سوزاندن مکتوبها و...
۴- ممنوع کردن برخی از موارد شرعی مانند حج تمتع، نکاح متعه، حی علی خیر العمل در اذان، سه طلاق
۵- ایجاد اختلاف طبقاتی ناشی از تقسیم ناعادلانه بیت المال

عدم انتخاب خلفای غاصب با رأی مردم: خلافت خلیفه اولی با انتخاب اکثریت صحابه - خلیفه دوم با وصیت خلیفه اول - خلیفه سوم با شورای ۶ نفره منتخب خلیفه دوم

سیاست سه خلیفه غاصب در ادارهٔ امور: اجرا شدن قوانین اسلامی بر طبق اجتهاد و مصلحت وقت که مقام خلافت آنرا تشخیص می دهد. در معارف اسلامی تنها قرآن (بی آنکه تفسیر شود) خوانده شود و احادیث بدون نوشتن روی کاغذ بیان شود.

جمع آوری قرآن: پس از جنگ یمامه در ۱۲ هـ.ق که گروهی از صحابهٔ قاری قرآن شهید شدند عمر به خلیفه اول پیشنهاد می دهد آیات قرآن در یک مصحف جمع آوری شود.

۳۴

روش علی ع در خلافت:
عمل بر رویه پیامبر در خلافت
برگرداندن تغییرات دوران خلفای غاصب و برکناری عمال نالایق
خاتمه بخشیدن به اختلاف طبقاتی

جنگهای مهم در زمان علی (ع):

- **جمل** ← عایله اختلاف افکنی (توسط طلحه و زبیر به تحریک عایشه به خونخواهی عثمان)
- **صفین** ← طمع معاویه در خلافت (۱/۵ سال طول کشید، به خونخواهی عثمان)
- **نهروان** ← توسط جمعی از مردم که از صحابه هم بودند به تحریک معاویه، شورش در بلاد اسلام

موفقیت های شیعه در طول حکومت علی (ع):

1. علی (ع) به واسطه سیرت عادلانه خود تیافه جذاب پیامبر (ص) را به مردم خاصه نسل جدید نشان دادند
2. به یادگار گذاشتن ذخایر گرانبها از معارف الهیه، علوم حقه اسلامی در میان مردم
3. تربیت گروه انبوه از رجال و دانشمندان اسلامی (اویس قرنی، کمیل بن زیاد، میثم تمار، رشید هجری که مصادر عرفان اسلامی و یا مصادر اولیه علم فقه و کلام و تفسیر و قرائت و...)

نمونه ای از کارهای مخالف شریعت معاویه:

1. تکیه بر جدائی دین از سیاست و عدم ضمانت برای اسلام بلکه برای حکومت
2. موروثی کردن خلافت
3. تشویق به جعل حدیث در مدح سایر صحابه و خلفای غاصب و سب علی علیه السلام

جنایات پلید یزید:

- شهادت سبط اصغر امام سوم (ع) و اسارت فرزندان و خانواده آن حضرت
- قتل عام در مدینه و مباح ساختن خون و مال و ناموس مردم به مدت سه روز بر لشکریان
- خراب کردن کعبه مقدسه و آتش زدن آن!

علت تقسیم خلفاء به دو دسته راشدین و غیر آن توسط اکثریت اهل سنت: مجامع و اعمال اموییان رجالی خاص و بی پرده بود که اکثریت اهل تسنن با اینکه خلفا را عموماً مفترض الطاعه می دانستند ناگزیر شده خلفاء را به دو دسته تقسیم کردند

٢٤

رویدادهای قرن دوم ← قیام ابومسلم خراسانی - بروی کار آمدن بنی‌عباس به نام اهل بیت

قرن سوم ← ترجمه شدن کتب یونانی و سریانی درباره فلسفه و علوم و تعلیم مردم به علوم عقلی و استدلالی و آزادی تام به تکلم استدلالی بین ادیان و مذاهب، ولایتعهدی حضرت رضا (ع)

چهارم ← سستی ارکان خلافت بنی‌عباس و ظهور پادشاهان آل بویه، شیعه شدن اکثر شهرها، دست یافتن فاطمیین بر مصر و ...

انشعاب: اختلاف اهل مذهب در چگونگی مسائل اصلی و فروع مسائل درجه دوم با حفظ اصل مشترک، انشعاب نامیده می‌شود.

۲۵